

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/205/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316214447
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4316214447.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: R. U., nar. XX. XX. XXXX, bytomk H. T. XXX/X, zast. Advokátka kancelária Sidor a partneri, s. r. o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 572,95 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 20. novembra 2018 č. k. 8Csp/51/2016-216 v spojení s opravným uznesením zo dňa 19. augusta 2019 č. k. 8Csp/51/2016-271 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a vo výroku o náhrade trov konania (II.) **p o t v r d z u j e .**

Napadnutý výrok o náhrade trov odvolacieho konania (III.) **z r u š u j e .**

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením, súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 572,95 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% a žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, § 39, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. f/, i/, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 186 ods. 2 veta prvá, § 391 ods. 2 CSP, § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 2 ods. 3, 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach. Uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 18. 08. 2016 domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy o revolvingovom úvere číslo 8500035561. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 20. 11. 2013 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500035561, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 1.500 eur, výška úrokovej sadzby 70,01% p. a. a RPMN 68,10 %, výška splátky 77,05 eura, počet mesačných splátok 48, celková čiastka splatná dlžníkom 3.698,40 eura, poskytnutá čiastka revolvingu 628,73 eura, celková čiastka revolvingu 1.849,20 eura, RPMN revolvingu 70,01%, výška úrokovej sadzby revolvingu 80,98%. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa spravuje režimom zákona č. 129/2010 Z. z. Zmluva o úvere neobsahuje náležitosti požadované zákonom, a to konkrétne náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. a/, c/, f/, k/, l/, o/, p/, q/, t/, u/, v/, w/, x/ zákona č. 129/2010 Z. z. Ďalej žalobca poukázal na to, že ak niektorá podstatná náležitosť zmluvy o úvere sa má nachádzať na inej listine ako je samotný

text zmluvy, takýto dokument nie je súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ nie je datovaný, a nie je zo strany obidvoch zmluvných strán podpísaný. Tiež poukázal na to, že zmluva o úvere obsahuje ustanovenia, ktoré sú absolútne neplatné v zmysle ust. § 39 Obč. zák. a to konkrétne dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % ročne, ktorú výšku je možné v zmysle ustálenej judikatúry považovať za plnenie v rozpore s dobrými mravmi. V zmluve tiež nie je uvedená výška splátok istiny, úrokov a poplatkov, absentuje adresa veriteľa na podanie reklamácie a sťažnosti, doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Vzhľadom na uvedené zdôvodnenie, je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov a žalobca má povinnosť splatiť úver len do výšky poskytnutého úveru. K uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobca uviedol, že čerpal od veriteľa sumu vo výške 1.500 eur a uhradil sumu vo výške 367,49 eura, z čoho potom vyplýva, že žalovaný ako veriteľ sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Dňa 26. 05. 2017 žalobca žiadal podľa § 139 CSP, aby súd pripustil zmenu žaloby, nakoľko z výpisu platieb od žalovaného ku dňu 28. 04. 2017 zistil, že žalobca od 01. 01. 2014 do 01. 12. 2017 celkovo uhradil sumu 2.072,95 eura, teda žalobca zaplatil o 572,95 eura skutočnej výške úveru 1.500 eur. Súd prvej inštancie zistil, že žalobca ako dlžník uzavrel so žalovaným ako veriteľom dňa 20. 11. 2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500035561, na základe ktorej žalovaný žalobcovi schválil úver vo výške 1.500 eur s dohodnutou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 70,01%. RPMN za úver bola dohodnutá vo výške 68,10%. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) bola dohodnutá vo výške 3.698,40 eura. Poskytnutá čiastka revolvingu bola dohodnutá vo výške 628,73 eura, RPMN revolvingu 70,01% a výška úrokovej sadzby revolvingu 80,98%. Celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) bola dohodnutá vo výške 1.849,20 eura. Žalobca sa zaviazal splácať predmetný úver 48. mesačnými splátkami vo výške 77,05 eura, splatnými vždy do 1. dňa v mesiaci. Uviedol, že predmetná zmluva je štandardnou spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože bola uzavretá medzi žalovaným ako právnickou osobou konajúcou v rámci predmetu svojho podnikania a žalobcom ako fyzickou osobou - spotrebiteľom, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. v rámci výkonu svojho zamestnania alebo povolania. Základnou črtou každej spotrebiteľskej zmluvy je, že sa na ňu subsidiárne vzťahuje Občiansky zákonník bez ohľadu na to, či bola spotrebiteľská zmluva pôvodne uzavretá podľa Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Na túto zmluvu sa ako špeciálny právny predpis vzťahuje aj zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Medzi stranami sporu bola uzavretá formulárová zmluva, ktorej obsah bol vopred pripravený žalovaným a žalobca nemohol ovplyvniť obsah takejto zmluvy. Vzhľadom na charakter úveru, ako aj zmluvné podmienky úverová zmluva neobsahovala všetky zákonné náležitosti, ktoré požaduje ustanovenie § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. V zmluve bola dohodnutá RPMN 70,01% a ročná úroková sadzba 70,01%, ktorá výška je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko trojnásobne prevyšuje úrokovú sadzbu poskytovanú bankami v čase podpisu zmluvy, pretože pri spotrebiteľských úveroch do 1 roka do 5 rokov sa v mesiaci november 2013 sa pohybovali na úrovni 11,27% a súd mal za to, že dohodnutá úroková miera podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru a je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 07. 2009 vydané vo veci 1MCdo1/2009). Vzhľadom k tomu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je výška dohodnutej úrokovej sadzby a výška RPMN v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatná, úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 9 ods. 2. písm. i) a § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z.). V spore nebolo sporné, že žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky vo výške 1.500 eur. Z výpisu - prehľadu platieb zo dňa 28. 04. 2017 súd zistil, že žalobca zaplatil na úver od 01. 01. 2014 do 01. 12. 2017 celkovo sumu vo výške 2.072,95 eura. Súd dospel k záveru, že zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu neplatnej ročnej úrokovej sadzby a RPMN, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a výšku ročnej úrokovej sadzby vo výške 70,01% súd považoval aj za neprimeranú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú praktiku, a teda celú za neplatnú, preto podľa § 9 ods. 2 v spojení s § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. mal súd za to, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov a z tohto dôvodu má žalobca nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného, ktorý sa na úkor iného obohatil vo výške 572,95 eura, preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle ustanovení § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V merite veci bol žalobca plne úspešný, v odvolacom konaní odvolací súd vyhovel odvolaniu žalovaného, a preto plne úspešnému žalobcovi súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. Plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. O výške náhrady trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd rozhodol na základe nepríslušnej právnej normy. Z napádaného rozsudku nevyplýva žiadny dôvod, na základe ktorého súd dospel k záveru, že RPMN sa porovnáva s úrokovou sadzbou bánk a úroková sadzba uvedená v zmluve sa porovnáva s úrokovou sadzbou bánk. Rozsudok neobsahuje žiadne odôvodnenie postupu súdu. Na základe uvedeného, a rovnako aj s prihliadnutím na súdnu prax, žalovaný tvrdí, že postupom súdu došlo k podstatnému zmareniu práv žalovaného ohľadne podania odvolania a napádané rozhodnutie trpí tzv. inou vadou. K záverom súdu o výške úrokov ako odplaty poukázal aj na to, že súdna prax zaujala názor, ktorý zohľadňuje rovnakú právnu úpravu, ako bola účinná v čase uzavretia zmluvných vzťahov medzi sporovými stranami. Konkrétne ide o ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“ V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43 CoSr/1/2018 zo dňa 27. 03. 2018 a č. k. 14Co/1016/2014 zo dňa 30. 03. 2016. Súd prvej inštancie dospel k záverom, ktoré uvedenému zákonnému ustanoveniu odporujú. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a žalobu zamietol alebo, aby vrátil celú vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že považuje výroky I. až III. za vecne správne a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, čiastočne z totožných a čiastočne z iných dôvodov. Uviedol, že RPMN nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, pretože jej hodnota závisí od vstupných údajov úverovej zmluvy. RPMN tak môže byť v zmluve uvedená správne alebo nesprávne. Od počiatku poukazoval na skutočnosť, že RPMN uvedená v zmluve je nesprávna v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje bezúročnosť úveru. Tiež je podstatný fakt, že žalobcovi nebola poskytnutá suma 1.500 eur, ktorú žalovaný schválil, ale iba suma 1.132,51 eura, teda pri výpočte RPMN je nutné vychádzať z tejto sumy. Dohoda o poskytnutí služby bola opakovane súdmi vyhlásená za neprijateľnú podmienku, resp. za neplatnú, preto nie je možné aj poplatok za dohodu započítať do výšky istiny. Po zohľadnení výšky istiny 1.132,51 eura, výšky splátky 77,05 eura a počtu splátok 48, výsledná RPMN bude predstavovať až 108,52%. Pochybnosti o správnosti údajov RPMN podporuje tiež tá skutočnosť, že údaj o RPMN (68,10%) je v zmluve uvedený nižším číslom, ako úroková sadzba (70,01%). RPMN vyjadruje celkové náklady spotrebiteľa, pričom celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom predstavujú úroky, provízie, dane a poplatky akéhokoľvek druhu. Teda RPMN je veličina tvorená najmä úrokmi a rôznymi poplatkami. Pokiaľ je potom RPMN v zmluve nižšia ako samotný úrok, odporuje táto skutočnosť aj formálnej logike, nakoľko ak je RPMN tvorená určitými zložkami, nemôže byť táto jedna zložka väčšia. Z uvedeného je tak zrejmé, že výška RPMN nikdy nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby. V zmluve tiež absentujú predpoklady, ktoré boli použité pri výpočte RPMN, čím žalovaný znemožnil spotrebiteľovi (resp. komukoľvek inému, vrátane súdu) možnosť overiť si správnosť výpočtu RPMN, ktorá je uvedená v zmluve. Za správne považuje zistenia súdu prvej inštancie, kedy súd považoval úrokovú sadzbu vo výške 70% za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Súdna prax, vrátane praxe Najvyššieho súdu SR (napr. 5 Cdo 26/2011) sú konštantné v tom smere, že hľadiskom pre posúdenie primeranosti úrokovej sadzby dohodnutej v spotrebiteľskom úvere je priemerná úroková sadzba poskytovaná bankami. Pokiaľ dôjde k viac ako dvojnásobnému prevýšeniu, je potrebné úrokovú sadzbu označiť ako neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Má za to, že úrokovú sadzbu z hľadiska primeranosti a súladu s dobrými mravmi je potrebné posudzovať s poukazom na priemerné úrokové sadzby bánk, pričom pri viac ako dvojnásobnom prevýšení ide o (absolútne) neplatné dojednanie, teda sa na neho hľadí, akoby v zmluve ani nebolo. Tiež uviedol, že úrok nie je odplatom podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že samotný úrok nie je celkovou odplatom na účely porovnávania primeranosti podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podporuje i fakt, že samotné nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovila výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata spotrebiteľského úveru, v ustanovení § 1 uvádzalo, že „výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou podľa odseku 2, nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere...“. Teda, pokiaľ je porovnávacím kritériom dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN pre príslušný typ spotrebiteľského úveru, je celkom nelogické

a nenachádza oporu ani v právnom poriadku, aby bola s priemernou RPMN (ako zložkou tvorenou úrokom, poplatkami, nákladmi, daňami, províziami) na účely ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka porovnávaná iba jedna zložka, a to úroková sadzba. Tiež poukázal na vývoj právnej úpravy, ktorá od 01. 06. 2014 za odplatu považuje úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov (ustanovenie § 1 ods. 1 nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.). Opäť teda je zrejmé, že úrok nie je odplatom úverovej zmluvy, ale iba zložkou odplaty. Porovnávanie úroku s celkovou odplatom preto nenachádza opodstatnenie. Na základe uvedeného je presvedčený, že aplikácia ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v súvislosti s úrokom nie je rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci, resp. úrokovú sadzbu nemožno na účely primeranosti posudzovať s obvyklou odplatom (priemernou RPMN na finančnom trhu). Súdna prax tiež zastáva názor, že úrok (ako časť odplaty) nie je možné porovnávať s cenou/odplatom iných úverov poskytovaných výlučne nebankovými subjektmi, hoci sú tiež súčasťou finančného trhu, avšak odplatu stanovujú často v spoločensky nežiaducom rozsahu (napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/404/2017 alebo rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 16Co/97/2016). Žalobca teda v konaní namietal rozpor úrovej sadzby s dobrými mravmi, nie odplatu ako takú, a pokiaľ ide o RPMN, tvrdil, že táto je v zmluve uvedená nesprávne (čo je dôvodom bezúročnosti), nie že je neplatná pre rozpor s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (čiastočne z rovnakých a čiastočne z iných dôvodov).

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť a napadnutý výrok o náhrade trov odvolacieho konania je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušiť.

5. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 18. 08. 2016 domáhal určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500035561 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a preto je úver zo zmluvy bezúročný a bez poplatkov s tým, že žalobca je povinný uhradiť tento úver len do výšky istiny poskytovaného úveru. Ďalej žiadal určiť, že Dohoda o poskytnutí služieb uzatvorená v bode 8 Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035561 je neplatná a žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi sumu vo výške 367,489 eura. Rovnako sa domáhal náhrady trov konania. Žalobca podaním zo dňa 26. 05. 2017 podal návrh na zmenu petitu, ktorým žiadal, aby súd rozhodol o tom, že žalovaný je povinný zaplatiť mu sumu 572,95 eura, ako i nahradiť trovy konania, a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré na strane žalovaného vzniklo, keďže žalobca, napriek tomu, že mu bol poskytnutý úver vo výške 1.500 eur zaplatiť žalovanému sumu 2.072,95 eura. Dôvodil, že uzavretá zmluva o úvere je neplatná, eventuálne poskytnutý úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

9. Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie ustálil správny právny záver o dôvodnosti nároku žalobcu na plnenie, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil, aj keď čiastočne z iných právnych dôvodov, o ktoré odôvodnenie rozhodnutia rozhodnutie súdu prvej inštancie dopĺňa.

10. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že dohodnutá úroková miera 70,01% podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru a je pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho

zákonníka neplatná, s takýmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje. Práve pokiaľ ide o zmluvne dojednaný úrok z poskytnutého úveru, i odvolací súd dospel k záveru, že takto dojednaná výška úroku je v rozpore s dobrými mravmi, s tým dôsledkom, že uzavretá zmluva o úvere je v časti úroku z úveru neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Teda v tomto ohľade súd prvej inštancie prijal správny právny záver.

11. Občiansky zákonník neobsahuje legálnu definíciu pojmu dobré mravy, právna teória a ustálená súdna prax pod pojmom dobré mravy rozumie pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie, pričom tieto pravidlá ako súhrn určitých etických a kultúrnych noriem v spoločnosti sú všeobecne uznávané a je daný všeobecný záujem na ich rešpektovaní. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.04.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011). Dojednanie úrokov z úveru pre občana - fyzickú osobu v miere viac ako 70% ročne, ktorá miera niekoľkonásobne prevyšuje priemernú mieru úrokov poskytovaných v danom období obchodnými bankami obyvateľstvu, porušuje aj podľa odvolacieho súdu uvedené pravidlá morálneho charakteru, teda je v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedeného dôvodu je tak zmluvné dojednanie úrokov z úveru v predmetnej zmluve o úvere podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. I keď pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 600% oproti prímeru bánk. V zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % viac ako 6 - násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 11,27 % uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek, dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru. Pokiaľ žalovaný argumentoval aplikáciou ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, odvolací súd udáva, že ustálené materiálne vnímané poňatie odplaty integruje všetky plnenia požadované od spotrebiteľa, teda nielen úrok, pričom súd prvej inštancie nevyhodnotil za nesplatené celé dojednanie o odplate, teda podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ale vyhodnotil za neplatné dojednanie o úrokoch, a to podľa § 39 Občianskeho zákonníka, čo je v súlade s rozhodovacou praxou súdov SR.

12. Pokiaľ súd prvej inštancie ustálil, že údaj o RPMN v úverovej zmluve je v rozpore s dobrými mravmi, s takýmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožňuje, keď rovnako ako žalobca má za to, že samotnú RPMN nie je dôvodné pomerovať s dobrými mravmi, pretože jej hodnota závisí od vstupných údajov úverovej zmluvy a RPMN tak môže byť v zmluve uvedená správne alebo nesprávne.

13. Ročná percentuálna miera nákladov určuje percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za obdobie jedného roka v súvislosti s úverom, či pôžičkou, ich správou a ďalšími výdavkami spojenými s ich čerpaním, teda všetky náklady, ktoré sú s tou ktorou pôžičkou spojené. RPMN teda v sebe zahŕňa všetky náklady s pôžičkou či úverom spojené - napr. poplatky za uzatvorenie zmluvy, za správu úveru, za prevody peňažných prostriedkov, za poistenie schopnosti splácať a pod. RPMN je číslom, ktoré umožní spotrebiteľovi lepšie vyhodnotiť výhodnosť alebo nevýhodnosť poskytovanej pôžičky, či úveru.

14. S ohľadom na vyššie konštatované, potom odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie má za to, že údaj o RPMN v zmluve nie je uvedený správne, čo je už zrejme aj z toho, že žalovaný uviedol v zmluve nižšiu výšku RPMN (68,10%) úveru ako je výška úrokovej sadzby úveru (70,01%), pričom do RPMN by okrem úrokovej sadzby mali byť zahrnuté všetky náklady s úverom spojené. Z tohto potom vyplýva, že predmetná zmluva uzavretá medzi stranami nemá podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. to, že je uvedená nesprávne je potrebné posúdiť, ako keby ju nemala, a to ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Uvedené potom má taký právny následok, že na uzavretú zmluvu je potrebné nazerať ako na bezúročnú a bez poplatkov, čo v konečnom dôsledku uviedol i súd prvej inštancie, avšak z iných dôvodov. Tieto odlišné právne závery odvolacieho súdu nemajú žiadny vplyv na správny výsledok sporu pred súdom prvej inštancie, keď je potrebné konštatovať, že v dôsledku neplatnosti dohody o úrokoch je poskytnutý úver bezúročný, a teda povinnosťou žalobcu bolo vrátiť žalovanému výšku poskytnutej istiny 1.500 eur a nad rámec tejto sumy prijímal žalovaný plnenie titulom bezdôvodného obohatenia.

15. S ohľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny, aj keď čiastočne z iných právnych dôvodov.

16. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o nároku žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania (výrok III.) odvolací súd v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d/ CSP tento výrok napadnutého rozhodnutia zrušil, pretože neboli dané dôvody na jeho vydanie. V rozhodovaní o náhrade trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, vychádzajúc zo zásady úspechu v spore, bude premietnutý úspech strany v celom konaní a tento nárok bude tvoriť jeden celok, a preto o trovách konania bude rozhodnuté jedným výrokom. Nebolo tak dôvodné rozhodovať o trovách prvoinštančného konania a konania odvolacieho, ktoré prebehlo ešte pred rozhodovaním súdu prvej inštancie vo veci samej vo forme napadnutého rozsudku. Výsledok v spore je potrebné ponímať z hľadiska celkového úspechu strany v konaní a v súlade s uvedeným i rozhodnúť o trovách konania, čo súd prvej inštancie urobil vo výroku II. napadnutého rozhodnutia, preto nebolo už dôvodné rozhodovať osobitne výrokom III. o trovách odvolacieho konania, ktoré vznikli vo veci samej neúspešnej strane pred rozhodnutím súdu vo veci samej.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi úspešnému v odvolacom konaní priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím, vydaným súdnym úradníkom.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).